

Adviesraad wil nieuwe regels voor omroepen

Trouw

29 april 2021 donderdag

Copyright 2021 DPG Media B.V. All Rights Reserved

deVerdieping
Trouw

Section: Vandaag; Blz. 3

Length: 660 words

Byline: NIENKE SCHIPPER, REDACTIE CULTUUR&MEDIA

Highlight: Achterhaald - De spelregels voor het omroepbestel moeten op de schop, vindt de Raad voor Cultuur. Vooral AvroTros en KRO-NCRV liggen onder vuur.

Body

Het publieke omroepstelsel is achterhaald. Veel van de huidige omroepen stammen nog uit de tijd van de verzuiling, maar de samenleving ziet er inmiddels heel anders uit. De Raad voor Cultuur (RvC) wil dat de spelregels worden aangepast. Belangrijkste aanpassing: het moet mogelijk zijn om bestaande omroepen uit het bestel te zetten en nieuwe initiatieven te weigeren.

De raad stuurt vandaag zijn advies over de omroepen aan demissionair minister Arie Slob. Daarin krijgen verschillende omroepen, ook de oude, ervan langs. Sommige grote fusieomroepen zijn in hun programmering te veel op elkaar gaan lijken. Ze sluiten ook niet meer aan bij een duidelijke stroming in de samenleving. Maar op grond van de huidige spelregels kan de Raad de minister niet adviseren nieuwe omroepen te weigeren of te stoppen met de financiering van bestaande omroepen.

Volgens voorzitter Kristel Baele is de samenleving veranderd, maar zijn de voorwaarden waaraan een omroep moet voldoen niet mee veranderd. "In de huidige maatschappij organiseren mensen zich - soms zelfs maar tijdelijk - op basis van leeftijd, stad, regio, hobby's, politieke voorkeur, etc. Dat maakt dat de huidige criteria lastiger toepasbaar zijn geworden."

Om toe te treden tot het publieke bestel moet een omroep een maatschappelijke stroming vertegenwoordigen en een 'publieke waarde' hebben, staat in de Mediawet uit 2008. Dat zijn abstracte criteria en dat maakt beoordeling lastig. Het gevolg is dat het stelsel niet meer flexibel is. "Ze leveren geen doorslaggevende argumenten op om te kunnen zeggen: 'Fijn dat u hier was, maar het wordt toch tijd dat u wat anders gaat doen'."

Vooraf sommige grote fusieomroepen ontbreekt het aan een modern gezicht. Zo wil de AvroTros 'ondogmatisch zijn, onafhankelijk van ideologieën, hetzij politieke, hetzij religieuze'. Dat geeft de omroep op papier een weinig

Adviesraad wil nieuwe regels voor omroepen

uitgesproken identiteit, vindt de Raad. Toch krijgt de omroep een positief advies omdat het programma-aanbod nog voldoende onderscheidend is.

Bij de KRO-NCRV bestaat de traditionele doelgroep uit mensen die het christelijk geloof aanhangen. In de plannen is te lezen dat de omroep zich meer wil richten op een nieuw en jonger publiek, dat geïnteresseerd is in zingevingsvragen in het algemeen, los van kerk en geloof. Vooruitstrevend, vindt de raad, maar dat is nog niet altijd terug te zien in de programma's die de omroep maakt.

De nieuwe aspirant-omroepen Zwart en Ongehoord Nederland kunnen opgelucht ademhalen: zij mogen van de RvC programma's gaan maken voor de Nederlandse Publieke Omroep.

Voor het nieuwe Ongehoord Nederland geldt dat ze duidelijk een nieuwe maatschappelijke stroming vertegenwoordigen, maar ze moeten zich volgens de Raad wel distantiëren van het stelsmatig diskwalificeren van de NOS als onafhankelijk nieuwsmedium door de voorzitter. Zwart krijgt het advies van de Raad alert te blijven op journalistieke waarden, zeker omdat de omroep zegt te willen 'verbinden'. Dit naar aanleiding van een incident, waarbij een van de Zwart-oprichters een EO-journalist op onaanvaardbare wijze onder druk zette om materiaal te verwijderen.

Het is belangrijk dat ook stemmen die zich nu ongehoord voelen ruimte krijgen, maar de Raad waarschuwt ook voor uitholling van het systeem van binnenuit. Journalistieke integriteit en de kwaliteit van de programma's moeten leidend zijn, zegt Baele. "Zeker in deze tijd van nepnieuws, deepfakes en desinformatie." De Raad wijst erop dat bijvoorbeeld de Raad voor de Journalistiek en de Ombudsman van de NPO wel tot een oordeel kunnen komen, maar niet de mogelijkheid hebben om sancties op te leggen als omroepen zich niet houden aan de journalistieke code.

Uiteindelijk beslist de minister voor 1 augustus op basis van de adviezen van de RvC, het Commissariaat voor de Media en de NPO welke omroepen kunnen blijven en welke er moeten gaan.

Het moet mogelijk zijn om bestaande omroepen uit het bestel te zetten

Bekijk de oorspronkelijke pagina:

Classification

Language: DUTCH; NEDERLANDS

Publication-Type: Krant

Industry: Broadcasting Industry (94%); Public Broadcasting (73%); Media + Telecommunications (67%); Broadcast Advertising (62%); Television Industry (61%)

Load-Date: April 28, 2021